

**TEE VAIKUTTAVA TESTAMENTTI**  
– *tavoittamattomien tavoittamiseksi*

**ANNA LÄHETYSSELÄMÄN JATKUA**



# TEE VAIKUTTAVA TESTAMENTTI

## – tavoittamattomien tavoittamiseksi

### Testamentti tavoittamaan tavoittamattomia

”Minä en kuole, vaan elän ja kerron Herran teoista” sanotaan psalmissa, jonka Jeesus opetuslapsineen veisasi lähtiessään viimeiseltä aterialta vangittavaksi ja kuolemaan. Hän testamenttasi ilosanoman seuraajilleen ja kehotti tekemään kaikki ihmiset osallisiksi siitä. Maailman merkittävimpään tehtävään voi osallistua myös testamentin välityksellä.

Testamenttilahjoitus on yksi tapa tukea työtä tavoittamattomien tavoittamiseksi.

#### 1. Miksi tehdä testamentti?

##### Perintöoikeudesta

Perintökaarella sukulaisten perintöoikeus on rajoitettu omiin lapsiin ja heidän jälkeläisiinsä, vanhempiin, sisaruksiin ja heidän jälkeläisiinsä, isovanhempiin ja heidän lapsiinsa (tädit, sedät, enot). Ensimmäisessä perinnön saavat rintaperilliset eli omat lapset. Kukin lapsista saa yhtä suuren osan perinnöstä. Jos lapsi on kuollut, tulevat lapsen jälkeläiset hänen sijaansa ja joka haara saa yhtä suuren osan. Jollei perittävältä ole jäänyt rintaperillisiä, saavat perinnön perintökaaren määrittelemässä perimisjärjestyksessä

- hänen isänsä ja äitinsä
- hänen veljensä ja sisarensa tai heidän jälkeläisensä
- hänen isovanhempansa
- hänen tätinsä, setänsä tai enonsa.

Serkut eivät siis peri.

Jos perittävä on naimisissa eikä häneltä ole jäänyt rintaperillisiä, menee jäämistö eloonjääneelle puolisolalle. Eloonjääneen puolison kuollessa saavat ensiksi kuolleen puolison perilliset yleensä puolet eloonjääneen puolison pesästä. Puolittamisperiaatteesta voidaan kuitenkin poiketa siten kuin perintökaarella säädetään.

Jollei perillisiä ole, menee perintö valtiolle.

### Perinnön verotuksesta

Perinnönsaaja maksaa perinnöstä valtiolle perintöveroa. Alle 30 000 euron perinnöstä ei makseta perintöveroa. Yli 30 000 euron perinnöstä lähisukulaiselle, joiksi lasketaan aviopuoliso, lapsi, lapsenlapsi ja vanhemmat, vero on 0,5 – 19 % perinnön määrästä riippuen. Esimerkiksi 50 000 euron perinnöstä vero on 3,6 % ja 250 000 eurosta 11,6 %. Etäisempi perillinen eli muu sukulainen ja vieras, maksaa perintöveron yli kaksinkertaisena. Esimerkiksi 50 000 euron perinnöstä vero on heille 9 % ja 250 000 eurosta 25,2 %.\*

\*) Esimerkkiluvut perustuvat vuoden 2026 verotustietoihin.

Yleishyödylliset yhteisöt, kuten Kylväjä, eivät maksa lainkaan veroa testamentilla saaduista varoista ja saavat näin ollen testamentatut varat kokonaisuudessaan käyttöönsä.

Miksi siis testamentti? Jos haluaa omaisuutensa tai osan siitä menevän perintökaaren järjestyksestä poiketen jollekin läheiselle henkilölle tai johonkin halua maansa tarkoitukseen, on laadittava testamentti, jossa tämä tahto ilmaistaan. Jos haluaa omaisuutensa menevän ilman veroseuraamuksia johonkin tarkoitukseen, on laadittava testamentti, jossa omaisuus määrätään yhdelle tai useammalle yleishyödylliselle yhteisölle.

Myös tilanteessa, jossa asuu toisessa EU-valtiossa, saattaa olla perusteltua tehdä testamentti, sillä kuolinpesän selvityksessä ja perinnönjaossa sovellettava laki ja toimivaltainen tuomioistuin määräytyvät asetuksen mukaan lähtökohtaisesti perittävän viimeisen asuinpaikan perusteella. Testamentilla voidaan kuitenkin päättää, että sovellettavaksi tulee sen EU-maan laki, jonka kansalainen hän on. Esimerkiksi Portugalissa asuvan Suomen kansalaisen perintöön sovelletaan Portugalin lakia, ellei hän ole testamentissaan määrännyt sovellettavaksi Suomen lakia.

**”Testamenttilahjoitus on  
yksi tapa mahdollistaa työ  
tavoittamattomien  
tavoittamiseksi.”**

## 2. Kuka saa tehdä testamentin, ja mistä omaisuudesta saa testamentilla määrätä?

Kuka saa tehdä testamentin? Henkilö, joka on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, saa testamentilla määrätä jäämistöstään. Testamentin saa tehdä nuorempikin, jos hän on tai on ollut naimisissa, ja viisitoista vuotta täyttänyt muutoinkin siitä omaisuudesta, jota hänellä on oikeus itse hallita, eli käytännössä omaisuudesta, jonka hän on omalla työllään ansainnut. Testamentintekijän tulee olla oikeustoimikelpoinen testamenttia tehdessään. Oikeustoimikelpoisuudella tarkoitetaan sellaista psyykkistä tilaa, jossa henkilö kykenee itsenäiseen tahdonmuodotukseen ja ymmärtää testamentin merkityksen. Testamentti voidaan moitteen johdosta julistaa pätemättömäksi, jos testamentin tekemiseen on vaikuttanut mielisairaus, älyllinen kehitysvamma tai testamentin tekijän muu sieluntoiminnan häiriö.

### Mistä omaisuudesta saa testamentilla määrätä?

Henkilö, jolla ei ole lasta tai ottolasta eikä näiden jälkeläistä, voi testamentilla määrätä vapaasti kaikesta omaisuudestaan riippumatta siitä, onko se kiinteää vai irtainta tai perittyä vai hankittua. Poikkeuksena on kuitenkin leski, joka on perinyt puolisonsa. Puolisolta perittyä omaisuutta leski ei pääsääntöisesti voi testamentata, vaan siitä on tarkentavat säädökset perintökaareissa. Henkilön, jolla on yksi tai useampi lapsi, ottolapsi tai näiden jälkeläinen, on huomattava, että näillä on oikeus lakiosaan. Lakiosaoikeus tarkoittaa, että edellä mainituilla henkilöillä on oikeus saada, olkoonpa tehty minkälainen testamentti tahansa, puolet hänelle normaalisti kuuluvan perintöosan arvosta. Kaikesta omistamastaan omaisuudesta voi kuitenkin tehdä testamentin ja jättää lakiosavaatimuksen esittämisen kunkin perillisen omaan harkintaan. Jos henkilö on naimisissa, on otettava huomioon, että aviopuolisolla on avio-oikeus tämän omaisuuteen, ellei avioehtosopimuksin ole toisin sovittu. Jos avioehto tai muuta rajoitusta ei ole, kummallakin puolisoilla on oikeus puoleen puolisoiden omaisuudesta; puoliso voi siis testamentilla määrätä vain tästä omasta puolikkaastaan.

**”Testamentti on tehtävä kirjallisesti kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä.”**

## 3. Miten testamentti käytännössä tehdään?

### Onko testamentti tehtävä kirjallisesti?

Testamentti on tehtävä kirjallisesti kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä. Kun testamentin tekijä on allekirjoittanut testamentin tai tunnustanut siinä olevan allekirjoituksensa, on todistajien todistettava testamentti nimikirjoituksillaan. Heidän tulee tietää, että asiakirja on testamentti, mutta testamentin tekijän vallassa on, tahtooko hän ilmoittaa heille sen sisällön. Äkillisen sairauden tai muun pakottavan syyn vuoksi testamentin saa tehdä suullisesti kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä tai ilman todistajia omakätisesti kirjoittamalla ja allekirjoittamalla asiakirjalla (ns. hätätilatestamentti). Hätätilatestamentti katsotaan rauenneeksi, jos testamentin tekijällä esteen lakattua on kolmen kuukauden ajan ollut mahdollisuus tehdä testamentti kirjallisesti säädettyä tapaa noudattaen.

### Kuka kelpaa testamentin todistajaksi?

Testamentin todistajaksi ei tule ottaa henkilöä,

1. joka on viittätoista vuotta nuorempi tai
2. joka sieluntoiminnan häiriön vuoksi on kykenemätön todistamaan,
3. joka on testamentin tekijän puoliso
4. joka on testamentin tekijään suoraan takenevassa (isovanhemmat, vanhemmat) tai etenevässä (lapsi, lapsenlapsi) sukulaisuudessa taikka lankoudessa (esim. anoppi, appi, miniä, vävy, vaimon tai miehen sisar tai veli)
5. joka on testamentin tekijän veli, sisar tai näiden puoliso
6. testamentin tekijän ottovanhempi tai ottolapsi

Kukaan ei saa todistaa määräystä, joka tehdään hänen, hänen puolisonsa tai jonkun hyväksi, joka on häneen sellaisessa suhteessa kuin edellä on sanottu. Sitä, joka on testamentissa määrätty sen toimeenpanijaksi, ei tämä määräys sinänsä estä olemasta todistajana. Yhteisön johtokunnan tai hallituksen jäsenen ei tule todistaa testamenttia, joka tehdään kyseisen yhteisön hyväksi.

### Pitääkö testamentin olla määrämuotoinen?

Laki vaatii, että todistajat merkitsevät nimikirjoituksensa oheen ammattinsa ja asuinpaikkansa samoin kuin todistamisen paikan ja ajan. Heidän tulee myös tehdä testamenttiin merkintä muistakin seikoista, joiden he katsovat vaikuttavan testamentin pätevytyteen. Kylväjän kotisivuilta löytyvät testamenttikaavat on laadittu niin, että ne täyttävät lain vaatimukset.

## Testamenttikaavat testamentin laadinnan apuna

Testamentilla voit päättää, miten omaisuutesi jaetaan kuolemasi jälkeen. Testamentteja on kahta päätyyppiä.

**Yleistestamentissa** määrätään, että tietty henkilö tai taho saa tietyn **osuuden koko omaisuudestasi**. Esimerkiksi voit määrätä, että joku saa puolet omaisuudestasi tai tietyn prosenttiosuuden.

**Erityistestamentissa**, jota kutsutaan myös **legaatiksi**, määrätään **jokin tietty omaisuus** tietylle saajalle. Se voi olla esimerkiksi tietty rahasumma, osakkeita tai rahastoja, asunto, auto tai jokin muu yksilöity esine. Legaatti annetaan kuolinperästä ennen kuin muu omaisuus jaetaan perillisille.

Sama testamentti voi sisältää sekä yleistestamentin että legaatteja. Voit siis esimerkiksi määrätä tietyn rahasumman jollekin henkilölle tai järjestölle ja jakaa lopun omaisuudesta prosenttiosuuksina muille.

Testamentti voi olla myös **keskinäinen testamentti**. Tällaisen tekevät usein kaksi henkilöä yhdessä, esimerkiksi aviopuolisot, sisarukset tai ystävät. Keskinäisessä testamentissa sovitaan yleensä, että kun toinen kuolee, hänen omaisuutensa siirtyy ensin toiselle osapuolelle. Vasta kun myös toinen kuolee, omaisuus jaetaan lopullisesti testamentissa määrättyllä tavalla.

Jos keskinäisessä testamentissa annetaan omaisuus toiselle omistusoikeudella, kannattaa huomioida, että siihen todennäköisesti liittyy verotuksellisia vaikutuksia.

Kylväjän verkkosivuilta löytyy erilaisia **testamenttipohjia**, joita voi käyttää apuna oman testamentin laatimisessa. Pohjia voi täydentää ja yhdistellä oman tilanteen mukaan..

- **Kaava A** on yleiskaava testamentin tekemiseksi kenelle tahansa.
- **Kaava B** on testamenttia varten, jossa Kylväjä on yhtenä erityistestamentin saajana.
- **Kaava C** on testamenttia varten, jossa Kylväjä on yleistestamentin saaja ja jotakin erityistä omaisuutta annetaan muille.
- **Kaava D** on testamentin tekijälle, joka haluaa määrätä kaiken omaisuuden sa Kylväjälle.
- **Kaava E** on niitä varten, jotka haluavat toisen henkilön kanssa laatia keskinäisen omistusoikeustestamentin, jossa on toissijaismääräys.
- **Kaava F** on niitä varten, jotka haluavat toisen henkilön kanssa laatia keskinäisen hallintaoikeustestamentin, jossa on toissijaismääräys.

## Asiantuntija testamentin laadinnan apuna

Perimiseen ja omaisuuteen liittyvät asiat voivat olla yksinkertaisia, mutta ne voivat olla myös hyvin monimutkaisia. Jos perintöasiat eivät ole tuttuja, suosittelemme asiantuntija-avun käyttöä testamentin laadinnassa. Se varmistaa, että testamentintekijän viimeinen tahto todella aikanaan tapahtuu.

## 4. Saako testamentin muuttaa tai peruuttaa?

Testamentin tekijä voi milloin tahansa peruuttaa testamentin tai muuttaa testamenttia tai tehdä kokonaan uuden testamentin.

Testamentin voi peruuttaa hävittämällä sen; jos testamentista on tehty useampia allekirjoitettuja kappaleita, on hävitettävä kaikki kappaleet. Aiemman testamentin voi peruuttaa tekemällä uuden testamentin, jossa ilmoitetaan, että kaikki aiemmat testamentit peruutetaan. Keskinäisen testamentin peruuttamisesta on omat sääntönsä. Lupaus olla peruuttamatta testamenttia ei ole sitova.

Testamentin muutos tai lisäys on tehtävä testamentin tekemisestä annettuina muotomääräyksiä noudattaen. Jos haluaa tehdä testamenttiin muutoksen, on varminta kirjoittaa koko testamentti uudestaan ja lisätä uuteen testamenttiin maininta aiempien testamenttien peruuttamisesta; tällöin vältetään mahdolliset epäselvyydet testamenttien ja niiden muutosten välisistä suhteista.

Testamentin sisältö on syytä aika ajoin tarkistaa – vastaako testamentti edelleen omaa tahtoa ja onko omaisuus, josta testamentilla määrätään, edelleen testamentin tekijän hallussa.

## 5. Testamentin tekijälle, joka testamentissaan haluaa muistaa Kylväjää

Testamentti on hyvä säilymisen varmistamiseksi tehdä kahtena kappaleena, jotka säilytetään eri paikoissa. Yksi mahdollinen varma säilytyspaikka on pankin tallelokero. Haluttaessa voidaan testamentin toinen kappale jättää säilytettäväksi Kylväjän kassakaappiin. Tämä toimenpide ei millään tavoin rajoita testamentintekijän oikeutta milloin tahansa muuttaa testamenttiaan tai peruuttaa se.

Lähempiä ohjeita ja neuvoja saa suullisesti tai kirjallisesti:

**Lähetysyhdistys Kylväjä ry**  
**PL 188**  
**01301 Vantaa**

**puhelin: 09 2532 5400**  
**sähköposti: talous@kylvaja.fi**

**Testamenttien mallipohjat A-F saat ladattua:**  
[kylvaja.fi/testamentti](https://www.kylvaja.fi/testamentti)



 **Kylväjä**  
LÄHETYSYHDISTYS